

VOKIETIJOS ORLAIVIAI ATAKAVO LONDONA O ANGLIJOS, I TAI ATSAKYDAMI, BERLYNA

Anglijos Orlaivių Ataka Ant Berlyno Tęsėsi Tris Valandas; Tai Buvo Pirmą Anglijos Orlaivių Ataka Ant Berlyno

LONDONAS, Rugpjūčio 26. — Vokiečių orlaiviai bombarduoja Londoną jau kelintą kartą. Prieš naktį jie buvo užpuolę Londoną du kartus. Šiandien anksti iš ryto vėl užpuolė. Tai penktas iš eilės užpuolimas ant Londono, 3,000,000 gyventojų miesto. Visi penki užpuolimai įvyko 48 valandų bėgyje.

Nemažiau naziai atakuoja kitus Anglijos miestus pietrytinioje pakraštyje. Dover miestas retkarčiais naziai paleidžia po keleto šovinių iš didelių kanučių, pastatytų Prancijoje, už 25 ar daugiau mylių nuo Dover miesto.

Nazių orlaivius pasekmingai puola angli orlaiviai ir priešorlaivinės kanuolės. Kasdien nu-muša po kelis dešetus nazių orlaivių. Tik vakar naziai neteko 39 orlaivių. Šeštadienį puolime ant Anglijos dalyvavo 1,000 nazių orlaivių.

Padaryti nuostoliai pilnai nežinomi, tačiau, kiek matyti iš oro ministerijos pranešimų, jie ne labai dideli.

BERLYNAS, Rugpjūčio 26. — Prieš naktį Anglijos orlaiviai, atsakydami į vokiečių orlaivių atakas ant Londono, atakavo Berlyną. Jie puolė Berlyną per tris valandas.

Priešorlaivinės vokiečių kanuolės, pajutusias priešą virš Hitlerio kanceliarijos, atidarė didelę ugnį. Hitlerio Berlyne laike atakos nebuvo — jis esąs kur nors Prancijoje, vadovaujantis priešingumui prie blitzkriego.

Manoma, kad bombos ir valdis-klas įstaigos nepataikė, nes dėl priešorlaivinių kanuolių ugnies nebuvo galima žemai ir arti nusileisti, tačiau buvo girdėti daug didelių sprogdimų ant Wilhelmstrasse ir kitur.

Kanados Laivynas Padidėjo Beveik Šešis Kartus

OTTAWA. — Kanados karo laivyno ministeris A. MacDonald spaudos atstovams pareiškė, kad laivynas nuo to laiko kai prasidėjo karas jau yra padidėjęs beveik šešis kartus.

Kanados laivynas prieš metus turėjo vos 15 karo laivų, bet jų skaičius dabar siekia 120. Ateinančių metų bėgyje bus pastatyti ir karo tarnybai paimti dar 95 laivai, pareiškė ministras.

Apie 15,000 darbininkų yra pastatyti prie laivų budavojimo darbų, kad paspartintų nustatytos programos įgyvendinimą.

Ministeris pranešė, kad dabar laivynas turi išlaivinti apie 10,000 jūreivių ir karininkų, ir kad nauji šimtai vyrų lavinami jūrininkystės, kad sustiprintų Kanados apsigimimo jėgas.

WASHINGTON, Rugp. 26. — Rytų Suvienijotose Valstijose prasidės registracija visų nepiliečių, kurių sakoma yra apie 3,600,000. Bus nuimtos ir pirštų antspaudos.

VYRUS SUEMUS Į KARIUOMENĘ, daugelį darbų tenka atlikti moterims. Štai dvi merginos dirba laukuose. Įvairiems kito dar-bams atlikti yra susiorganizavęs taip vadinamas namų frontas.

Kinai Staiga Užpuolė Japonus Sudaužė Susisiekimo Linijas

PEIPING. — Šiaurinė Kinijos dalį Aštunto ruožto armijos daliniai, po kelių mėnesių praėjusių visai be susikirtimų, staiga užpuolė Japonijos susisiekimo linijas ir jas išdaužė.

Geležinių linijų tarp Peiping-Hanko, Sihkiacvan-Taijun ir Tchung-Pukow liko išdaužytos ir susisiekimas lėgiam laikui nutrauktas. Papildomi japonų kariuomenės būriai skubiai atvyko išsikirtimo vietas, bet kinai jau buvo atsitraukę.

Sprendžiama, kad šiomis atakomis kinai norėjo sutrukdyti japonų susisiekimą, kurio yra gabenama amunicija, maistas, kariuomenė. Tose vietose taipgi liko telegrafo linijos sutrauktos, bet japonai teigia, kad jas po 24 valandų vėl sutvarkė.

Tuo pačiu sykiu kinai smarkiai iš mirtinų apšaudė miestą Sunteh. Apšaudymas buvo tikslus, kad Japonijos viršininkai atvirai turėjo pripažinti, jog kinai pradėjo veikti rodydami daug didesnį išsilavinimą, negu parodydavo iki šiol.

CUNKING. — Japonijos bombieriai jau trisdešimt aštuntą kartą šiais metais bombardavo šią Kinijos sostinę. Per visą tą laiką bombos yra sunaikinusios 17,000 namų. Tuo laiku 2,051 civilinis gyventojas užmuštas ir 3,479 sužeistas.

Matomai japonai yra pasiryžę šį miestą visai sunaikinti, kad privertus Čiang-Kai-Seką pasiduoti. Bet Kinijos vyriausybė pareiškia savo nepalaužiamą nusistatymą laikytis iki paskutinio žmogaus, kol pergale ant japonų bus atsiekta ir Kinija paliusuota iš po Japonijos imperiahistų jungo.

ANGLIJA PARSAMDĖ AMERIKAI DVI SALAS

LONDON. Anglija parsamdė Jungtinėms Valstijoms salas Canton ir Enderby, pietinėje dalyje Pacifiko vandenyno. Amerika steigs ten savo orlaivių stovyklą. Salos parsamdytos 50 metų, bet parsamdymas gali būti panaujintas neribotam laikui.

Tos salos yra už 1,900 mylių nuo Amerikos valdomų Hawaii salų.

Taikos Kongrese Chicagoj Dalyvaus 20,000 Delektų iš 35 Valstybių

CHICAGO, Ill. — Trisdešimt penkiose valstijose jau išrinkta 20 tūkstančių delegatų nuo įvairių organizacijų į Nepaprastą Taikos Gynimo Kongresą, kaip praneša jo ruošėjas, Komitetas Gint Ameriką Išlaikant Ją Nuo Karo.

Šis kongresas atsidarys rugpjūčio 31 d., bus laikomas milžiniškame Chicagos Stadione ir tęsis tris dienas.

Komitetas šaukia visas taiką mylinčias draugijas, kuopas, chorų ir kitas organizacijas atsiųsti savo delegatus.

Šį kongresą užgyrė senatorius Arthur Capper; pirmininkas Šiaurinės Dakotos Farmerių Sąjungos G. J. Talbott ir eilė kitų karo priešų.

Atsidarant kongresui dainuos žymi dainininkė Agatha Lewis ir pagarsėjęs negras dainininkas Paul Robeson.

Orlaivių Fabrikantai Streikuoja Prieš Ameriką Del Didesnių Pelnų

WASHINGTON. — Admirolas J. H. Tower liūdi senatorių lėšų komisijai, jog orlaivių kompanijos šioje šalyje atmetė siūlymus pastatyti 1,478 karo lėktuvus Amerikos laivynui.

Generolas H. H. Arnold nuodė tai pačiai senato komisijai, kad orlaivių fabrikantai atmeta siūlymas sutartis pabudavot 4-200 lėktuvų Amerikos armijai.

Admirolas Furlong pareiškė, kad orlaivių ir kitų karo pabūklų fabrikantai Amerikoje mielai noru ir greitai stato Anglijai lėktuvus ir kitus karinius frankius, bet neprimia karinių užsakymų nuo savo valdžios.

Kodėl fabrikantai streikuoja prieš savo šalį? Todėl, kad Amerikos įstatymai apribuoja kompanijų pelnus, kaip sakė admirolas Furlong ir Towers ir generolas Arnold. O pelnai ant karinių Anglijos užsakymų yra visai neapriboti.

Vinson-Trammel įstatymas leidžia 12 procentų pelno fabrikantams, gaminantiems Amerikai orlaivius, kanuoles ir kitus pabūklus. Bet Jungtinių Valstijų kongresas nosenai numušė tuos pelnus iki 8 procentų.

Admirolas Furlong ragino senatorius ir kongresmanus panaikinti įstatymus, kurie apribotų pelnus fabrikantams ant Amerikai dirbamų karo pabūklų. Jis šaukė numušti fabrikantams tiek takų, kiek jie išleis pinigų bedindami ar begerindami savo fabrikus dėl karinių Amerikos užsakymų. Admirolas Furlong taip pat teigė, kad valdžia turi skolinti kompanijoms pinigų reikalingus statymui naujų fabrikų karinei pramonei.

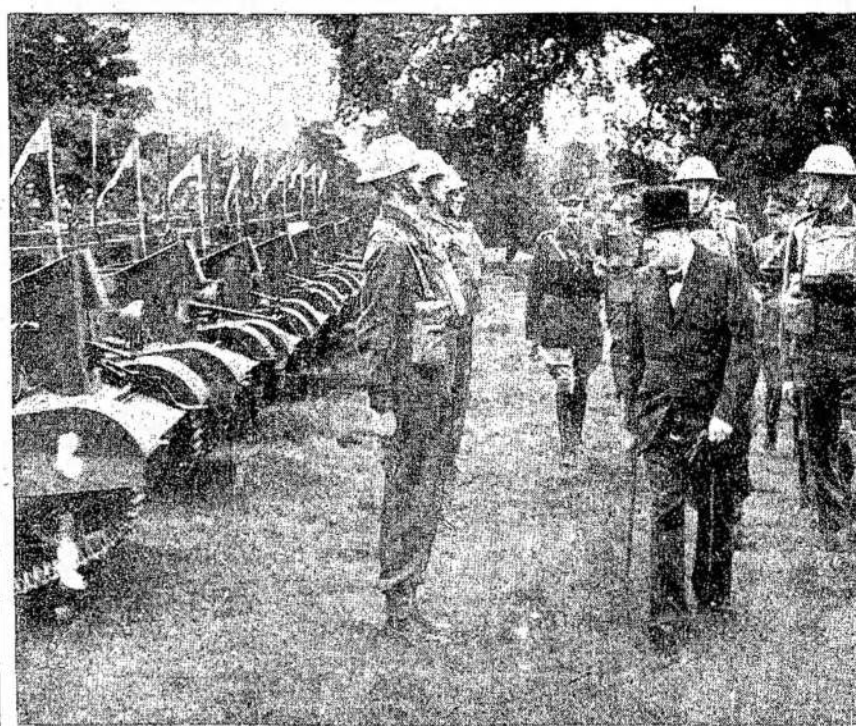
VOKIEČIAI JAU LEIDŽIA ITALAM UŽPULT GRAIKIJĄ

ATHENAI, Graikija. — Bepuslų kraštų diplomatai Graikijoje sako, kad Vokietija jau sutiko leisti Italijai pradėti karo veiksmus prieš Graikiją.

Jeigu Italija užimtų Graikijos salas ir prieplaukas, tai italų lėktuvams ir karo laivams būtų daug arčiau ir parankiau veikti prieš Suez kanalą, kuris yra angli valdomas.

LEONAS TROCKIS, kurį perėit savaitę nuėdė jo draugas smogdamas į galvą su kirka, užpykęs ant jo, kam verčia vyksti SSRS sabotažą vadovanti.

ANGLIJOS MINISTERIS PIRMININKAS Vinstonas Čiorčilis apžiūri tankus ir tankistus, parengtus Hitlerio blitzkriegui atlaikyti, jeigu jis kada nors prasidėtų.

Šaina Sunaikino Tabakos ir Daržovių Derinių Padarydama Nuostolių Suvirš \$5,000,000

BERMUDOS ORO BAZĖS PAVEDAMOS NAUDOTIS JUNGTIŲ VALSTIJOMS

HAMILTON, Bermuda, Rugpjūčio 26. — Bermudos gubernatorius D. Bernards pranešė, kad čia padarytas susitarimas, suig kurio Bermudos orlaivyno bazės leidžiamos naudotis Jungtinėms Valstijoms. Gubernatorius taipgi pabrėžė, kad gal būt Jungtinės Valstijos paprašys teisių naudotis ir Bermudos laivyno bazėmis. Iš gubernatoriaus pareiškimo matosi, kad toks pegerdavimas būtų patenkinamas.

Bermuda Jungtinėms Valstijoms yra labai strateginė vieta. Ji randasi tik už 697 mylių nuo New Yorko, todėl būtų karo atsitikime Bermuda būtų svarbiu atspirties tašku J. V. laivynui.

Leidimas oro bei laivyno bazėms naudotis Jungtinėms Valstijoms, Bermudos padėties nepažeidžia, pareiškė gubernatorius, ji lieka Britanijos imperijos dalimi, kaip ir lig šiol.

Tai jau antri metai labai nepasekmingi tabakos auginimo. Pernai nors tabako derlius buvo neblogas, bet užsidarius tabako eksportui į Angliją, veik pusė tabako liko nesupirktą. Už perkamą tabaką kompanijos mokėjo tokią žemą kainą, kad auginiojai ją turėjo perduoti su nuostoliais.

Šiems metams sodinamos tabakos plotas buvo sumažintas vienu trečdaliu, bet nors oras buvo labai nepalankus, vienok tikėtasi, kad derlius duos 45,000,000 svarų. Del sausros ir lėto tabako augimo, užsitęsė ir jo nuolaukų suėmimas, o užpuolusi šalna ir tą sunaikino. Žmonės labai nuiliūdę ir nežino iš kur gaus paramos, nes nuo šalnos tabakas nėra apdraudžiamas. Kompanijostokia apdraudimo nepriima.

Vienok tabakos rinkai problemų nesudaro, nes paie 28,000,000 svarų tabakos pas auginiojus randasi dar nuo praeitų metų. Todėl tabako trūkumo nebus ir kompanijos visai ramios. Bet žmonės skaudžiai paliesti. Šeštadienį dieną tuojau visi miesteliai prisipildė bedarbių minios, kai samdytojai patyrė šalną, visus darbininkus paleido. Čia daug darbininkų buvo suvažiavę iš visų Kanados kraštų, o dabar vėl visi turi išsikirstyti, retas vargiai pasidaręs kelių dienų pragyvenimui.

Čia buvusi šalna taipgi skaudžiai palietė ir daržovių laukus. Nors jų nuostoliai dar reapskaičiuoti, bet numatoma, kad bus dideli.

BUDAPESTAS, Rugp. 26. — Pasitarimams tarp Rumunijos ir Hungarijos dėl Transilvanijos grąžinimo Hungarijai nutrukus, abejojose šalyse jaučiamas įtempimas. Hungarija skubiai pašaukė karo tarnybų rezervistus ir savo kariuomenę koncentruoja prie rubežiaus. Rumunija taipgi esą savo kariuomenę traukia Transilvanijon.

Pranešimai sako, kad Hitleris su Musolinu spaudžia Rumuniją, jog ši darytų didesnių nuolaidų.

Daugelis Lietuvos Dvarininkų Slėpdavo, Kiek Turėjo Žemės

KAUNAS. — Valstybinė Lietuvos žemės komisija jau sužiūrėjo 582 tūkstančius hektarų žemės, kuri atimta iš dvarininkų ir stambių ūkių, kiek jie turėjo virš 30 hektarų. (Hektaras yra du akrai ir beveik pusė.)

Ta žemė dalinama bežemiams ir mažžemiams valstiečiams. Socialistinės Lietuvos žemės komisija atidengė faktą, jog daugelis dvarų turėjo daugiau žemės, negu jie prisipažino oficialiuose dokumentuose. Pavyzdžiui, Kimbartiškių dvaras turėjo 500 hektarų, o dokumentuose pažymėdavo tikrai 300 hektarų.

BRANTFORD, Ont., Rugpjūčio 26. — Šeštadienio ryte nukritusi šalna tabakos auginiojų distrikte padarė žmonėms milžiniškų nuostolių. Norfolk, Middlesex, South Oxford ir Brant apskrityse, šalnos liko sunaikinta 50 nuosimčių viso tabako derliaus.

Apsekačiuojama, kad šalna sunaikino nuo 15,000,000 iki 20,000,000 svarų tabako derliaus, kas sudaro virš \$5,000,000 nuostolių jos auginiojams.

Labai skaudžiai šalna palietė visą tabako auginiojų distrikto, o ypatingai centrą Tillsonburg-Dehi. Šioje apylinkėje šalna buvo didžiausia. Čia ji sunaikino ligi 75 nuosimčių viso derliaus.

Šiame distrikte yra daug lietuvių. Dauguma lietuvių tabako auginiojų randasi susispietusių Tillsonburg-Dehi distrikte ir kaip matosi iš pranešimo, šalna juos labiausiai palietė.

Tai jau antri metai labai nepasekmingi tabakos auginimo. Pernai nors tabako derlius buvo neblogas, bet užsidarius tabako eksportui į Angliją, veik pusė tabako liko nesupirktą. Už perkamą tabaką kompanijos mokėjo tokią žemą kainą, kad auginiojai ją turėjo perduoti su nuostoliais.

Šiems metams sodinamos tabakos plotas buvo sumažintas vienu trečdaliu, bet nors oras buvo labai nepalankus, vienok tikėtasi, kad derlius duos 45,000,000 svarų. Del sausros ir lėto tabako augimo, užsitęsė ir jo nuolaukų suėmimas, o užpuolusi šalna ir tą sunaikino. Žmonės labai nuiliūdę ir nežino iš kur gaus paramos, nes nuo šalnos tabakas nėra apdraudžiamas. Kompanijostokia apdraudimo nepriima.

Vienok tabakos rinkai problemų nesudaro, nes paie 28,000,000 svarų tabakos pas auginiojus randasi dar nuo praeitų metų. Todėl tabako trūkumo nebus ir kompanijos visai ramios. Bet žmonės skaudžiai paliesti. Šeštadienį dieną tuojau visi miesteliai prisipildė bedarbių minios, kai samdytojai patyrė šalną, visus darbininkus paleido. Čia daug darbininkų buvo suvažiavę iš visų Kanados kraštų, o dabar vėl visi turi išsikirstyti, retas vargiai pasidaręs kelių dienų pragyvenimui.

Čia buvusi šalna taipgi skaudžiai palietė ir daržovių laukus. Nors jų nuostoliai dar reapskaičiuoti, bet numatoma, kad bus dideli.

BUDAPESTAS, Rugp. 26. — Pasitarimams tarp Rumunijos ir Hungarijos dėl Transilvanijos grąžinimo Hungarijai nutrukus, abejojose šalyse jaučiamas įtempimas. Hungarija skubiai pašaukė karo tarnybų rezervistus ir savo kariuomenę koncentruoja prie rubežiaus. Rumunija taipgi esą savo kariuomenę traukia Transilvanijon.

Pranešimai sako, kad Hitleris su Musolinu spaudžia Rumuniją, jog ši darytų didesnių nuolaidų.

Daugelis Lietuvos Dvarininkų Slėpdavo, Kiek Turėjo Žemės

KAUNAS. — Valstybinė Lietuvos žemės komisija jau sužiūrėjo 582 tūkstančius hektarų žemės, kuri atimta iš dvarininkų ir stambių ūkių, kiek jie turėjo virš 30 hektarų. (Hektaras yra du akrai ir beveik pusė.)

Ta žemė dalinama bežemiams ir mažžemiams valstiečiams. Socialistinės Lietuvos žemės komisija atidengė faktą, jog daugelis dvarų turėjo daugiau žemės, negu jie prisipažino oficialiuose dokumentuose. Pavyzdžiui, Kimbartiškių dvaras turėjo 500 hektarų, o dokumentuose pažymėdavo tikrai 300 hektarų.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS
DRAUGIJOS, IŠEINA DU KARTUS SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Remdof ir Diddiofj metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur
metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlašas (Money Order) išrašykite Liaudies Balsu vardui
LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

VEJĄ SEJO -- AUDRĄ NUPIOVE

Kadangi dėl Trockio nužudymo plačiai rašo ir kiti laikraščiai, ypatingai didžiai, darydami visokius įtarimus, lai būna leista ir mums išsakyti bent keletą žodžių tuo reikalu, patiekti skaitytojams mūsų nuomonę.

Reakcingieji laikraščiai, kurie visuomet išnaudojo Trockį kovai prieš Sovietų Sąjungą, "suranda," kad Trockį nužudė slaptošie Sovietų Sąjungos policijos agentas. Tie laikraščiai visuomet rašė, kad Trockis yra sekiojamas Stalino agentų, turinčių įsakymą nužudyti jį. Mums, tačiau, atrodo, kad toks aiškinimas atituri jokio pamato.

Pirmiausia, kas gi tas Trockis buvo, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė norėjo nužudyti? Jis Sovietų Sąjungai buvo tiek nereikšmingas, kaip pernyktis smėgas. Tiesa, kad savo laiku trockistai Sovietų Sąjungoje darė daug žalos. Jie organizavo sabotazus, planavo žudymus Sovietų vyriausybės vadų, suokalbavo su naziais auvertinimui Sovietų valdžios, ir t.t. Bet jie buvo visi sugauti ir stitinkamai nužudyti. Dėlto visai sasmuko trockistų veikimas ir užsienyje.

Kitas dalykas, turį reikšmę atminti, tai kad Trockio nužudymas trockizmo neįsipaikintų. Juk jo vietą gali užimti kuris nors kitas asmuo. Visų judėjimų vada nėra amžini. Vieniems kritus ar mirus, jų vietą užima kiti. Anarchistai tikėjo, kad nužudžius carą žūtų ir carizmas, bet jų pastangos tokiu būdu prašalinti carizmą teigiamų rezultatų nedavė. Individualus teroras revoliucinio judėjimo buvo griežtai pasmerktas.

Trockis, pasiekė faktai rodo, kad Trockį nužudė tūlas Frank Jackson, amerikietis, supykęs ant Trockio už tai, kad Trockis vertė jį vykkti į Sovietų Sąjungą sabotažo reikalu, ir kad dėl to Trockis stengėsi suaktyvinti jį nuo įsivedimo su tūla brooklynietis Sylvia Ageloff. Apie tai kalbės pasasinas rasti dokumentai. Be abejo, trockistai ir jų simpatikai, kurie dabar žiaja apie Jacksoną, ir Trockio smegenis (jo smegenys buvo išimtos), suras visokių nebūty dalykų, bet tas didelis svarbus nesudaro.

Trockio gyvenimas nuo to laiko, kai jis buvo išvytas iš Sovietų Sąjungos, buvo surištas su bauriais darbais. Jis buvo priešakyje visų teroristų, kurie pridarė nemažai žalos Sovietų Sąjungai. Jauke teismo tie teroristai daug dalykų išskėlė viršun. Taip pat jie vienas kitą kaltino ir smerkė už tai, į kokią žemą padėtį jie atleidūrė. Toks baurus darbas ir baigėsi bauriai. Atsirado vienas iš jo draugų, kuris patį teroristų vadą nužudė, susipykęs su jo dėl žudėdami jam paragų, kurios sunkiai atliekamos.

Lietuviškas posakis sako: veją seji — audrą piaiui. Taip buvo ir su Trockiu: kasė žibę kitiems, o pats į ją įkrito.

FASIZMAS BUVO ŽMONĖMS DADEŠ IKI PATIES KAULO

Kaip rodo Lietuvos Statistikos Metraščių už 1935 metus, tai fašizmo elinimas ir žmonių priešinimasis jam buvo nepaprastai didelis. Tais metais, pagal paties Smetonos valdžios pateiktą statistiką, Lietuvoje, imant apskritis, buvo sekanti skaičiai areštų už pasipriešinimą vyriausybei:

Alytaus apskrityje 901 areštai; Biržų — 507; Kauno — 718; Kauno mieste — 448; Kedainių apskrityje — 531; Kretingos — 641; Marijampolės — 815; Mažeikių — 322; Panevėžio — 444; Pasieninių — 159; Rokiškio — 431; Seinų — 144; Šakių — 91; Šilutės — 521; Šilutės mieste — 142; Tauragės apskrityje — 929; Telšių — 391; Trakų — 631; Ukmergės — 721; Utenos — 1,963; Vilniaus — 402; Zarasų — 258.

Viso Lietuvos 1935 metais už pasipriešinimą valdžiai ir "maistų" buvo 16,495 areštai. Už tokius pat nusikaltimus 1934 metais buvo 17,488 areštai. 1933 metais buvo 15,337 areštai. Per tris sumintus metus Lietuvoje buvo 49,220 areštų už pasipriešinimą Smetonos režimui.

Kokie tie pasipriešinimai buvo, kiekvienam gali būti aišku. Tai reikalaujimai pakelti kainas už ūkio produktus, pakelti algas, duoti demokratines laisves ir t.t. Tas rodo, kad Lietuvos fašistų režimas buvo daug žiauresnis, negu caro režimas. Todėl tai "nepriklausomybė" (turėjo lietuviai turėti "savo" valdžią).

Už tai, mums neabeikia stebėtis, kad Lietuvos žmonės taip griežtai pasuko į kairę. Jie norėjo užstikrinti, kad ne tik lietuviai, bet ir vokiečiai fašistai daugiau nebegrįžtų ir daugiau nebeteriotų užvargusių žmonių. Ir tai padarė ne tik tie, kuriems teko pakelti didžiulį vargą, bet ir visa Lietuvos inteligentija, išskyrus sauja tautininkų. Iš Lietuvos atėjo laikraščiai puikliausiai tai atvaizduoja.

Skaitant Lietuvos žinias ir Naujienas matai didžiausią beaugę, nors nelabai senai Naujienos ir Lietuvos žinios artimai draugeavo. Lietuvos žinios, kaip ir kiti laikraščiai, ima dalykus realiai. Jos eina su masėmis Lietuvos žmonių, nes joms pačioms teko matyti, kad Lietuvoje ožios per tuos fašistinio režimo metus. Naujienų politika išplaukia iš jų neapykantos tai šaliai ir tiems žmonėms, kurie padėjo Lietuvai ir jos liaudžiai atgauti laisvę.

Paskaičius Lietuvos laikraščius ima ir šurpas ir džiaugsmas. Šurpas ima todėl, kad fašistinis režimas buvo labai žiaurus; kad jis labai prikanikino visą liaudį ir darbo inteligentiją. Džiaugsmas ima todėl, kad dabar vėl žmonės vieningai stoja į kūrybinį darbą, kad užgydyti tas žaizdas, kurias padarė fašistinis režimas. Atrodo, kad tos kovos, kokios seniau ejo tarp pažangiųjų Lietuvos srovių, šiandien nepasirodys. Atrodo, kad tos visos klaidos išmokino lietuvius labai daug.

Tie, kurie šiandien dūksta prieš Lietuvos pasisukimą, pučia Smetonos ir saujos jo šalininkų dūdon. Nes tik ta sauja priešinga. Visa Lietuvos liaudis, visa darbo inteligentija, visi laikraščiai stoja su padarytu progresu.

NAZIŲ BOMBERIO pašautas baliūnas pildomas žemyn paliko visą debesį dūmų.

VINSTONAS ČIORČILIS APIE KARO PROGRESĄ

Kadangi šiame karui rugsėjo 3 dieną sukaks metai, mes manome, kad bus labai naudinga visiems Liaudies Balsą skaitytojams susipažinti su karo eiga, kurią Britanijos ministras pirmininkas Vinstonas Čiorčilis apibūdino parlamente kalbėdamas. — L. B. Red.

Nuo karo pradžios praėjo jau veik metai laiko. Todel labai natūralu sustoti prie šio taško mūsų kelionėj ir peržiūrėti tamsų, platų lauką. Taipgi naudinga suliginti vienus metus šio antro karo prieš Vokietijos agresiją su metais praėjusio karo ketvirtį šimtmečio atgal.

Nors šis karas faktinai yra tęsinys pereinoto karo, galima pastebėti didelį skirtumą jo charakteryje. Pereitame kare milijonai vyrų kovojo mesdami vieni ant kitų masės plieno. Reikėjo vyrų ir šovinių o to rezultate buvo baisios skerdynės. Šiame kare nieko panašaus neatsitiko. Tai strategijos, organizacijos, techniško operatorio, mokslo, mechanikų ir moralės konfliktas.

Polygimimas Vienų Mety Nuostolių

Britiški nuostoliai per pirmus dvylika mėnesių laike praėjo karo buvo 365,000. Per šitą karą, nuostoliai užmuštais, sužeistais, nelaisvės patekusiais ir dingusiais, įskaitant civilius, siekia 92,000, bet didelė dalis iš šitų yra gyvi, patekę į prieso nelaisvę. Per pereiną karą buvo užmušta penkis kartus daugiau, negu kad per šitą karą, imant pirmus metus.

Žudynės sudaro tik dalį, bet pasekos kariaujančioms šalims daug skaudesnės, negu kad pereinoto karo. Mes matėme kaip didžiulės šalys su galingomis armijomis buvo nušluotos per kelias savaites. Mes matėme Francijos respubliką ir pagerėjusią Francijos armiją sumuštas iki visiško pasidavimo su mažiau nuostolių, negu kad turėjo per vieną iš pustuzinio kovų 1914-18 metais.

Visas Francijos kinas — o kartais atrodo ir siela — sulūpo prieš fizinės veiksmes, nepalyginamai mažiau baisias, negu kad tos, kurios palietė su visu smarkumu ir pasiryžimu 25 metų atgal.

Nors iki šio laiko gyvybių nuostai daug mažiau, tačiau kovos pasekmės tautos palietė daug skaudžiau, negu kada ankščiau nuo barbariškų laikų.

Judėjimai atliekami ant mokslų ir strategijų lentu, patogumai aplinkoję mechanikų būdu, ko rezultate milijonai vyrų nustoją galios toliau priešintis arba pamato, kad nebegali prieštinti, ir baises sachmatų lošimas cina toliau nuo šeko iki mato, ko nelaimingi lošikai atrodo nepermaudajamai risami.

Įtraukiami Visi Gyventojai

Yra kitas ir daug aiškesnis skirtumas nuo 1914 metų. Į karą įtraukiamos ištisos kariaujančios šalys — ne tik tiktai kariaviai, bet visi gyventojai, vyrai, moterys ir vaikai.

Frontai dabar visur. Apkasai kasami miestuose ir gatvėse. Visi kaimai fortifikuoti. Visi keliai užversti. Fronto linija eina per fabrikus. Darbininkai yra kariaviai, su skirtingais ginklais, bet tuo pačiu drausmu.

Atrodo yra daug priežasčių tikėjimui, kad šis naujos rūšies karas sutampa su Britanijos ir imperijos gentimis ir šaliniais, ir kad toks karas bus mums patogesnis, syki mes gerai pasirėngsime ir pradime, negu kad Somme, Paschendale masinės žudynės.

Jeigu turi kovoti ir kentėti ištisos tautos, tai mums irgi pliusas, nes mes esame vieningiausia tauta, nes mes įstojome į karą visai tautai norint ir su atviromis akimis, nes mes buvome užauginti laisvėje ir individuali atsakomybėje ir esame produktai ne totalitarinio vienodiskumo, o tolerancijos ir įvairumo.

Pavertus šis visas ypatybes, o jos verčiamos į karo meną, mes galėtume parodyti priešui daugelį dalykų, apie kuriuos jis nei nepamena.

Nuo to laiko, kada vokiečiai išvijo žylus ir nupuldė savo techniška standarta, mūsų mokslas prašoko į priekį.

Geografinė mūsų pozicija, valdymas jūrų ir draugystė su Suverenitomis Valstybėmis, duoda mums galimybę naudotis visų pasaulio resursais ir pasigamin-ti visokių rūšių rankius, o ypatingai aukščiausių rūšių, tokia, mes galime būti tikri, kad bile importuotas maistas eitų tuo pačiu keliu, arba būtų naudojamas paliuosavimui priešui.

Hitleris dabar užgūlė visą Europą.

ropą. Ofenzyviniai mūsų spyruokliai pamažu suspaudžiami, mes privalome pasiryžusiai ir metodiskai rengtis 1941 ir 1942 metų kampanijoms.

Du ar trys metai nėra ilgas laikas, net ir trumpame ir baigiamame mūsų gyvenime. Sulyginus su tautų istorijomis, jie yra niekniekis. O kuomet mes dirbame geriausi darbai visame pasaulyje, ir kuomet mums tenka garbė būti vicinteliais visos Europos laisvės šampijonais, mes neturime skystis jais ar rūpintis bedirbant ir kovojant.

Tas dar nereikia, jog mūsų energija atleityje bus naudojama tikrai apsigynimui save ir apgyimui mūsų auosavybių. Amfibiskai galim galį atsidaryti daug galimybių ir mes turime būti pasirėngę pasinaudoti jomis.

Darbai, Ne Žodžiai Pasakys

Vienas iš būdų užbaigimui šio karo kaip galint greičiau yra įtikinimas priešo, ne žodžiais, o darbais, kad mes turime ir valią ir priemones ne tik ilgai laikymuisi, bet ir užlavimui didelių ir netikėtų smėgių.

Kelias į pergale gali nebūti toki ilgas, kaip kad mes tikimės. Bet mes neturime teisės remtis tuo. Lai jis būna ilgas ar trumpas, rupus ar labai lygus, mes esame nusistatę pasiekti mūsų kelionės galą.

Mūsų nusistatymas laikyti ir praveisti griežtą blokadą ne tik Vokietijos, bet ir Italijos, Francijos ir visų kitų kraštų, kurie pateko po vokiečių galia.

Aš skaičiau laikraščiuose, kad Herr Hitler taipgi paskelbė griežtą blokadą britiškomis saloms. Nickas negali skystis prieš tai. Aš atsimenu, kaizeris darė tą patį per pereiną karą.

Jeigu reikėtų skystis, tai tik tuomet, jeigu mes praigintume Europos egoniją praleidami maistą naziams ir tokiu būdu padėdami jų karo pastangoms, arba praleidami maistą pavergtiems žmonėms, kurie aišku būtų atimtas jų nugalėtojų.

Duovo daug pasiūlymų, paremtų aukštais motyvais, kad būtų praleistas maistas pro blokadą dėl šelpimo jų kraštų žmonių. Man labai nesmagu, kad mes turime tuos pasiūlymus atmesti.

Naziai Girisai Naują Ekonomiją

Naziai giriasi, kad jie sukūrė naują apvienytą ekonomiką Europoje. Jie pakartotinai nurodė, kad jie turi gausius maisto rezervus ir kad jie gali išmaitinti jų užimtus kraštus.

Per vokiečių radio birželio 27 buvo pasakyta, kad nors Hoover planas pagelbėti Francijai, Belgijai ir Olandijai yra pagirtas, vokiečių jėgos yra jau atlikusios atitinkamus žygius. Mes žinome, kad Norvegijoje, kada vokiečių kariuomenė įžengė, maisto buvo užtekčiai ištisiesiems metams. Mes taip pat žinome, kad Lenkija, nors ir neturtingas kraštas, pasigaminavo užtekčiai maisto del visų gyventojų.

Dar daugiau, kiti kraštai, kuriuos Hitleris sutrempė, turėjo nemažus kiekius sutaupų, kai vokiečiai įėjo, ir yra geri maisto gamintojai.

Jeigu tas visas maistas neprieimamas dabar, tai tik todėl, kad jis buvo išvežtas į Vokietiją, maitinimui vokiečių. Per šį sezoną ir per keletą mėnesių vėliau, aišku, galės šiaip taip užtekti, nes javai tik suvalyti...

Yra dar kitas aspektas. Daugelis maisto rūšių būtinai reikalauja gamybai svarbiųjų karo medžiagų. Tūkai naudojami gamimui sprogtančiųjų medžiagų, bulvės naudojamos gaminiui alkoholio del motorinio spirito. Plastikos medžiagos, taip pat plačiai vartojamos prie orlaivių gamybos, gaminamos iš pieno.

Jeigu vokiečiai naudoja šiuos dalykus del bombardavimo mūsų moterų ir vaikų, vieton maitinimo jų žmonių, kurie juos gamina, mes galime būti tikri, kad bile importuotas maistas eitų tuo pačiu keliu, arba būtų naudojamas paliuosavimui priešui.

Italijos valdžiai atima visos geležies tvoros

ROMA. — Italijos valdžia įsakė gyventojams nuimt visus savo geležines tvoras ir vartus ir pristatyti juos karo ministerijai pirm šių metų pabaigos.

Geležis reikalinga ginklams ir amunicijai.

Pastabos

Laikraščiai praneša, kad išėmus Leono Trockio smegenis ir pasvėrus jas buvo surasta, jog jos sveria pusketvirtą svaro.

Girdi, Meksikos medicinos vyrai tokių didelių smegenų iki šiol neužjė.

Nežiūrint to, kad Trockio smegenys buvo didelės, jo "razumnas" buvo trumpas.

nuo atsakomybės, kurią jis pašėmė ant savo pečių.

Lai Hitleris neša visą atsakomybę ant savo pečių, ir lai Europos žmonės, kurie vaitoja po jo jungu, padeda visokiais būdais priartinti dieną, kada tas jungas bus nutrenktas. Tuo tarpu mes galime iš kalno prirengti kelią greitam maisto nistatymui, bile kurion apylinkėn, kai tik jį bus nuvalyta nuo vokiečių jėgų ir atgavus visiška laisvę.

Mes darysime viską, ką mes galime, kad paakstinti kaupimą maisto po visą pasaulį, kad Europos žmonės, įskaitant — aš sakau atvirai — vokiškos Austrijos žmones, matytų, jog sudaužymas nazų galios atneš jiems tuojaus maisto, laisvę ir taiką.

(Bus daugiau)

QUEBECO TEISEJAS ISGYRE FRANCIJOS FASISTINI REZIMA

MONTREAL. — Praeitame trečiadienį Quebeco Vyriausiojo Teismo teisėjas Sturveyer, kalbėdamas St. Lawrence Kiwanis Klube, labai išgyrė Francijos Petain vyriausybę ir ton įvedamą tvarką.

Žmonės turėdami mintyje Britanijos parlamente neseniai duotą pareikimą, kad "pupet (Petain-Lavalio) Francijos vyriausybė gali netrukus tų šalį padaryti Britanijos priešų," labai susidomėjo teisėjo Sturveyer kalba.

Teisėjas Sturveyer savo kalboje paneigė generolę de Gaulle, vadovaujantį francizams Anglijoje, o apie Petain kalbėdamas pareikė: "Maršalas Petain perbudavoja Franciją ir veda ją prie atgavimo senoviškos garbės." Jis kreipdamasis į klausytojus prašė, kad Petain vyriausybės kritikai susilaikytų nuo perdidelio smerkimo už tai, kad Francija pasidavė vokiečiams. "Čiorčilis yra pažadėjęs Francijai pagelbėti," tęsė jis toliau, "bet yra labai abejojama, kad ji bus pasirodusi priimti pagelbą iš tų, kurie ją kartis nuo karto įžeidinėja."

Bendrai, jis visoje savo kalboje tvirtai rėmė Petain ir pasidavimą vokiečiams įvairiais būdais teisinio.

Žmonės turėdami mintyje, kad už panašias pro-fašistines kalbas asmenys yra suimami ir siunčiami į koncentracijos stovyklas, stebisi, kaip tai vyriausybė jokio dėmesio nekreipė į teisėjo Sturveyer kalbą, kurioje tiek daug nedraugiškumo pareikšta Britanijos adresu.

Pažymėtina, kad šis teisėjas Sturveyer yra pasižymėjęs žurnalistas ir nuolatinis kalbėtojas italų tarpe. Savo laiku jis sakė, davė kalbas net italų fašistų suigose, kaip tai buvo atidarant Casa Italia namo salės, kuri plačiai buvo žinoma, kaip "Fašizmo Šėklyčia."

ITALIJOS VALDŽIA ATIMA VISAS GELEŽIES TVORAS

ROMA. — Italijos valdžia įsakė gyventojams nuimt visus savo geležines tvoras ir vartus ir pristatyti juos karo ministerijai pirm šių metų pabaigos.

Geležis reikalinga ginklams ir amunicijai.

Visos jo "leorijos" nuėjo vėjais, nelyginant, kaip ir Naujienų Grigaičio.

Nors didžiai dievina Trockį kaip pasaulinės revoliucijos vadą, tačiau jo labai apgailestauja.

Daugelis laikraščių editoriais apverkę jį su gilomis asaromis, kaip daug gera žmonijai atlikusi.

Tas puikliausiai parodo, kad Trockis kapitalizmui labai daug gelbėjo, ardydamas darbo žmonių vienybę.

Iš Lietuvos spaudos, kuri mus pasiekė, matyti, kad Lietuva žengia pirmyn be jokios opozicijos.

Liaudininkų laikraštis Lietuvos žinios ir kiti laikraščiai palaiko naują Lietuvos vyriausybę ir visomis jėgomis gelbsti ją.

Vadinasi, Naujienos ir Kelevis: atodami prieš Paleckio vyriausybę, išėjo prieš savuosius, kuriuos visuomet palaikė.

Amerikoj gyvenant, matomai, sunku suprasti, kas dedasi Lietuvoje.

Kas turi akis, tas šiandien aiškiai mato, jog gyvenimas ant vietos nestovi: jis žengia pirmyn ir pirmyn.

Kas bent kiek nusimano apie pamatinis dalykus, kurie stumia gyvenimą pirmyn, tas taipgi mato, kurio linkmėn gyvenimas eina.

Kurie taip žiūri į gyvenimą, aišku, tie nemėgna sukėti ratų atgal.

Bet kurie į gyvenimą žiūri užsimerkę, be abejo, tie užsispyrusiai stengiasi jį ne pasukti ratų atgal, tai nors prilaukti jį. Bet veltui.

Kanados valdžia uždarė visas antifašistines organizacijas ir daugumą antifašistinių laikraščių, bet tuo pačiu sykiu paliko veik nepaliesias fašistines organizacijas ir jų spaudą.

Pavyzdžiui, valdžia uždarė visas antifašistines ukrainų organizacijas, bet nei vienos nepalietė iš fašistinių organizacijų, kurių vadai prieš karą turėjo ryšius su Berlynu. Fašistų spauda irgi tebėra.

Ukrainai ne išimtis.

Kvailiausia padėtis šiandien tai ukrainų nacionalistų.

Hitleris, kuris žadėjo jiems "išvaduoti" Ukrainą, susitarė su Sovietų Sąjunga, todėl dabar su juo jau ne po keliu.

Remti Angliją taip pat neišina, nes Anglija yra prižadėjusi atstatyti Lenkiją (veikiausiai be Ukrainos).

Taigi, nacionalistinės Ukrainos vistic nėra.

Rumunija iškarto manė, kad jei tik ji pasigerins Hitleriu, tai tas ir užstoja ją visame kame. Bet labai apsiyilė.

Ji negavo iš Hitlerio užtarmų, kai Sovietai pareikalavo atiduoti Besarabiją. Niekio geresnio negavo ir vėliau, itai Bulgarija ir Hungarija pastatė savo reikalavimus.

Kiek matyti, tai Rumunijos ponai turės susitaikyti su kaimynais atiduodant jiems tuos plotus, kuriuos buvo pasigrobę po pereinoto karo, nes Hitlerio protektorai pasitiktė visai negalima.

Thomas Barton, General News Service Londono korespondentas, savo atvirame laiške imperijai magnatui, tilpuiame Canadian Tribune, pataria anglams pasukti griežtai į kairę.

Pasukimas į kairę, jis sako, pastatytų šalę Anglijos 500 divizijų Raudonosios Armijos.

Aisku, tuomet Hitleris viena diena netektų savo plaukų.

J. Y.

Lietuvoje

NACIONALIZUOTI BANKAI IR IMONES

Kaunas. — Liepos 30 d. paskelbti nacionalizuoti šie bankai ir imonės: 1. Kooperacijos, 2. Ūkio, 3. Kredito, 4. Žydų centralinis, 5. Žemės, 6. Tarpautiniai, 8. Kauno savitarpio kredito bankas, 7. Brauno banko namo prek. dr. ja, 9. Amatbankas, dr. ja, 11. Kauno žydų laudies, 10. Kauno Lenkų smulk. kredito bankas, 12. Žydų laudies bankų sąjunga su skyriais, 13. Kauno lombardas, 14. Vilniaus lombardas, 15. Aprašymo dr. ja „Lietuva“, apdr. akc. b-vė „Kooperacija“ ir Valstybinio draudimo įstaiga.

DVIDESIMTS TRYŠ MILIJONAI VIESIEKIEŠIŲ DARBAMS

Kaunas. — 1940 m. liepos 29 d. Ministrų taryba patvirtino Darbo ministerijos pateiktus viešųjų darbų pagrindinį ir papildomą planus ir suteikė praeitais metais: pagrindinio plano vykdymui — 8.269,640 litų ir papildomo plano vykdymui — 14.901,317 litų, pavesdama darbo ministeriui naudoti šiuos kreditus tik produktyviems darbam.

Lietuvos Menai Kelti Įsteigta Dailės Taryba

Kaunas. — Sveikimo ministro š.m. liepos 26 d. aktu nuo 1940 metų liepos mėn. 26 d. prie Sveikimo ministerijos atskiru statutu įsteigta Dailės taryba. Dailės tarybos pirmininku nuo 1940 metų liepos mėn. 25 d. paskirtas Lietuvos Dailininkų profesinės sąjungos narys, Vilniaus Dailės mokyklos direktorius Juozas Mikėnas.

Dailės Tarybos atstovai: Dailės kultūrai ugdyti prie Sveikimo Ministerijos steigama Dailės Taryba yra Sveikimo Ministerijos patariamasis organas sprendžiant vaizdinės dailės šakų (tapybos, grafikos, taikomosios dailės, skulptūros, architektūros) reikalus: a. kontroliuojant viešuosius dailės darbus — viešųjų pastatų dekoravimą, architektūrinių pastatų ir monumentų statybą ir kit., b. prižiūrint meniskąjį auklėjimą mokyklose, c. skirstant dailės stipendijas.

JACK LONDON

RAUDONASIS MARAS

(FANTASTINĖ APYSAKA)

(Tas)

As išgyvenau ten trejus metus visiškoje vietoje, kurios baismą gali suprasti tik žmogus, pažinęs aukštą civilizaciją ir kultūrą. Ta vienatvė darėsi man vis labiau ir labiau nepakendama. Jaučiau, kad kraustausi iš proto, kaip kad ir šuo, as buvau socialus padaras ir reikalingas bendravimo su sau panašiais. Samprotavau, kad jei maras manęs nepalietė, galimas daktas, kad ir daugiau žmonių liko gyvi. Be to, galvoju, kad per tuos trejetą metų mano bacilė bus išnykus ir žemė vėl švari nuo epidemijos.

Pasiėjau savo arkį, šunį ir poni ir iškeliavau atgal. Vėl perkeliavau San-Džonkvino lygumą, perkopiau kalnus ir nusileidau į Livermo lygumą. Per tris metus viskas tapo pasikeitę, jog vos pažinti buvo galima. Kadise gerai prižiūrimi laukai, dabar buvo apiešti ir apaugę piktžolėmis.

Prie Temeskio ežero, netoli tos vietos, kur kadise stovėjo Orlando miestas, as užtikau pirmuosius žmogaus pėdsakus. O mano vaikučiai, kaip man apsakėti jums tą susijaudinimą, kuris mane apėmė, kai lėsdamas ant savo žirgo nuo kalno ir paežerė, as išvydau tarp medžių rūsiant sukurtą lauko dūmus. Mano širdis beveik visai paliovė plaukti. As maniau, kad išsikraustysiu iš proto.

Ir staiga as išgirdau verkiant kūdikį — verkiant mažą žmogų. Sulojo kaž kieno šunys, kuriems tuojau atsiliepė manieji. As buvau jau apspraptęs su mintimi, jog esu vienintelis žmogus pasaulyje. Nejaugi tiesa, kad čia yra taip pat žmonių — dūmai ir kūdikio verkimas?

Pasiekęs ežero krantą as pamaciau ten, už kokio šimto žingsnių nuo savęs, žmogų, didelį žmogų. Jis stovėjo ant akmens ir mekeriojo.

As sustojau ir bandžiau sušukti, bet balsas įstrigo man kaž kur gerklėje ir nenorėjo išeiti. Pamojavau ranka. Man pasirodė, kad žmogus pažvelgė į mane, bet į mano mojavimą niekuo neatsiliepė. Ir tada, tebesėdėdamas balne, as nuleidau galvą ir užsimerkiau. Bijojau atsimerkti, nes buvau įsitikinęs, kad tai tik haliucinacija, ir jei atsimerksiu — žmogaus jau nebebus. Ta haliucinacija man buvo taip brangi, jog geidžiau, kad truktų ji kuo ilgiausiai.

Taip as sėdėjau balne užmerktois akimis, kol išgirdau šunies urzgimą ir... žmogaus balsą. Ką jis manė, ką tas balsas pasakė? As jums pasakysiu. Jis tarė: „Is kur tu atsiradai, po šimto velnių.“

Taip, tai buvo tie patys žodžiai, pirmieji žodžiai, kuriuos as išgirdau po Raudonojo Maro epidemijos. Štai kokias žodžias pasi-

Žemės Reforma Neša Didžiumai Nauda, Nukencia Tikrai Nežymi Mažuma

Kaunas. — Žemės ūkio departamento direktorius agronomas A. Zukauskas painformavo spaudai apie Vyriausios žemės ūkio komisijos veiklą. Vyriausioji žemės ūkio komisija pavadinta ne žemės reformos komisija, nes jos uždaviniai daug platesni, negu buvusios žemės reformos komisijos, jos uždavinys — įgyvendinti Liaudies Seimo nutarimus, įgyvendinti ir teisingumą žemės ūkyje, o ne tik žemės paskirstymą. Žemė Liaudies Seimo paskelbtą visos tautos nuosavybę, vadinas — kad žemė tektų tik tiems, kurie ją dirba, kurie iš jos gyvena, kad žemė nebūtų nesažiningai pasipelnyti ir išnaudojimo priemonė, kaip buvo iki šiol, kol žemė buvo visokių stambių žemvaldių, dvarininkų ir valdininkų rankose.

Liaudies Seimo nutarimas paskelbti žemę visos tautos nuosavybe — naikina varžytines, nes žemė pasidaro jau ne pirkimo pardavimo objektas, kaip buvo iki šiol. Liaudies Seimas panaikino ir didžią nelygybę — paskelbė žemės normą 30 ha. Dabar nebebus dvarininkų, kurie darbininko prakaitu mėsavo, žemės nemyledami ir nedirbami jos, kapitalizmo laikais melagingai vadinosi ūkininkais.

Is visų Lietuvos ūkių turinčių daugiau kaip 30 ha. tėra tik 9 nuosimčiai, o didesnių ūkių kaip 50 ha. yra tik 27 nuosimčiai. Žemės patvarkymas palies tik nedidelį mūsų ūkių skaičių. Vadinas, viskas eina daugumos naudai, pasaukojant tai daugumai tik nežymi mažuma. Įvyk-

džius šį žemės sutvarkymą į valstybės žemės fondą pateks 560,000 ha., o per perėitą žemės reformą buvo išdalinta 430,000 ha. Buvusioji žemės reforma nors ir palietė nemažą skaičių žemių, kurie gavo žemės, bet jau 1930 m. apie 35 nuosimčiai visų naujakurių ūkių buvo išsidėję is jų rankų ir atsidūrę stambiųjų žemvaldių žinioje.

Iki šiol, galima sakyti. — šako Zukauskas, — jau apie 50 nuosimčių naujakurių yra netekę žemės. Per pastaruosius 6 metus vien tik Žemės Bankas išvaržė apie 9,000 ūkių. Bet nėra jokios statistikos, kiek ūkių išvaržė kiti bankai ir privati asmenys bei firmos. Valstiečių praskolinimas buvo tiesiog nežmoniškas, nes visos valstiečių skolos šiais metais siekė apie 300 mil. litų. Tuo būdu tik procentai už tas skolas sudarė apie 27 mil. litų sumą. Či žemės mokėčiai iš viso tesiekė 18 mil. litų. Taigi procentai už skolą buvo beveik 50 nuosimčių didesni, už žemės mokesčius.

Kiekvienai metai valstiečius stumė vis į sunkesnę padėtį ir visgi aišku, kad artimiausiu laiku, jei būtų pasilikę Smetonos režimas, Lietuvos valstiečiai būtų atsidūrę beaisiausioje būklėje. Tuo naudojosi visokie stambūs valdininkai ir žemės spekuliantai, kurie pirkė ūkius ir komplektavo dvarus. Dabar už jokias skolas žemės nebebus galima išvaržyti, nes žemė nepaliečiamas valstybės turas.

Tvarkingiems stambiesiems

žemvaldiams, kurie savo ūkius iki galo tvarkingai vos, nenaukinius inventorių, suims derlių, sės reikalingus pasėlius ir tt., kurie bus lojalūs valdžiai ir krašto santvarkai. — bus paliktos valstiečių normos (30 ha.). Antrąją kategoriją sudaro tie, kurie dirbdami kitą darbą sustaupe išgyjo žemės plotelius. Tuo klausimu kol kas dar nėra nustatyta, bet po dviejų trijų dienų ir tas klausimas paaiskės. Pasitaiko ir tokių, kurie dėl negalėjimo žemės nedirba, bet nina ta tik is jos, kaip našlės su vaikais, seniai ir tt. Jiems taip pat bus pabiktos valstiečių normos.

Vienuolynų, bežnyčių žemes toji reforma taip pat palies. Is šį didelį darbą įtraukia apie 1,400 darbuotojų. Tai didelis mūsų kaimo aktyvas. Prie to aktyvo prisideda dar visas agronominis personalas — apie 200 žmonių. Matininkų numatoma turėti apie 550. Jų turime tik 277. Kiti bus pritraukiami is kitų sričių: apie 60 metinių praktikančių, 25 privačių matininkų, 100 višniečių matininkų, 20 miško tvarkos matininkų, 30 ž. ū. R. techniku, 25 laisvų kultūrtechnikų, 30 baigiančių agron. studentų, apie 10 matininkų, dirbančių kitose įstaigose.

Darbas taip greit ir taip plačiai organizuojamas, nes norima visa atlikti trumpiausiu laiku. Žemės gaus: kaimo bežemiai, mažžemiai, ūkininkai, kurių žemės paimtos valstybės reikalam, ilgą laiką dvaruose dirbę žemės ūkio darbininkai, žemės nuomotojai, turį trobesius ir kt. žemė bus duodama nemokamai, be jokių išperkamujų mokesčių. Bet gavusieji žemę negalės jos parduoti, tik galės pavaldėti. Ūkininkams bus sudaromos sąlygos kuo geriausiai savo žemę išdirbti. Jau steigiami valstybiniai žemės ūkio mąsinių naudojimo punktai, kuriais visi pirminamomis sąlygomis galės nau-

Lietuvos Milicija Turės Kitokių Tikslų Negu Turėjo Prie Senojo Režimo Lietuvoj

Kaunas. — Ministrų Tarybos š.m. liepos 29 d. nutarimu, policija pavadinama milicija. Vidaus Reikalų Ministeris išleido miliciją tokį įsakymą:

Buržuazinėse valstybėse policija yra kaip ypatingas valdžios organas viešpatuojančiųjų klasių interesų apsaugai ir dirbančiųjų tramdymui, todėl tokiu vardu vadintis ir tokius uždavinius turėti mūsų valstybėje ji negalėjo tik prie tokios politinės santvarkos, prie kurios kiekvienas liaudies sūnus drąsesnis, žodis ir laisvesnė mintis buvo uždama ir slopinama. Naujoji Lietuvos liaudies vyriausybė, taisyklama visokias senajo režimo klaidas ir mūsų gyvenimui išbrosusias blogybes, rado reikalinga pakeisti policijos pavadinimą, pavadinant ją milicija.

Šis liaudies vyriausybės žygis pakeitė tik mūsų pavadinimą, o mūsų darbo uždavinių pakeitimas išplaukia is pačios dabartinės politinės santvarkos, nes baigėsi laikai, kada milicijos pareigūnai tegalėjo būti tik įrankiais jiems visai svetimų interesų ir kapitalistų geovė:

Liaudies vyriausybė uždėda nors sunkius, tačiau garbingus uždavinius: sugauti socialistinę santvarką, prižiūrėti valdžios įsakymų vykdymą, laiduoti visuomenės tvarką ir nepavojumą, vesti kovą su pusiakaltimais, ir daboti socialistinės nuovarybės neiečiamumą. Milicijos pareigūnai, tegul šis vardo pakeitimas būna paskutinė dulkė kuria jūs nuvalstė nuo rūbo, išausto visų geros valios liaudies darbo žmonių.

BIRSTONO KURORTAS BE PERSTOJO GAUSIAI VASAROTOJŲ LANKOMAS

BIRSTONAS. — Kai kas galvojo, kad paskutiniai įvykiai bus sutrukdę normalų kurortų gyvenimą. Gal kuriam kurorte svedų sulaukta ir mažiau, tačiau Birstonas to per daug nejaudė. Tiesą, paskutinėmis dienomis ligoinių ir vasarotojų atvyko kiek mažiau, kaitas ruošiasi išvykti, bet dabar kurorte vėl vyksta

normalus gyvenimas. Gal būt todėl, kad čia dauguma atvyksta ne lėbauti, bet savo sveikatą pataisyti — gydyti.

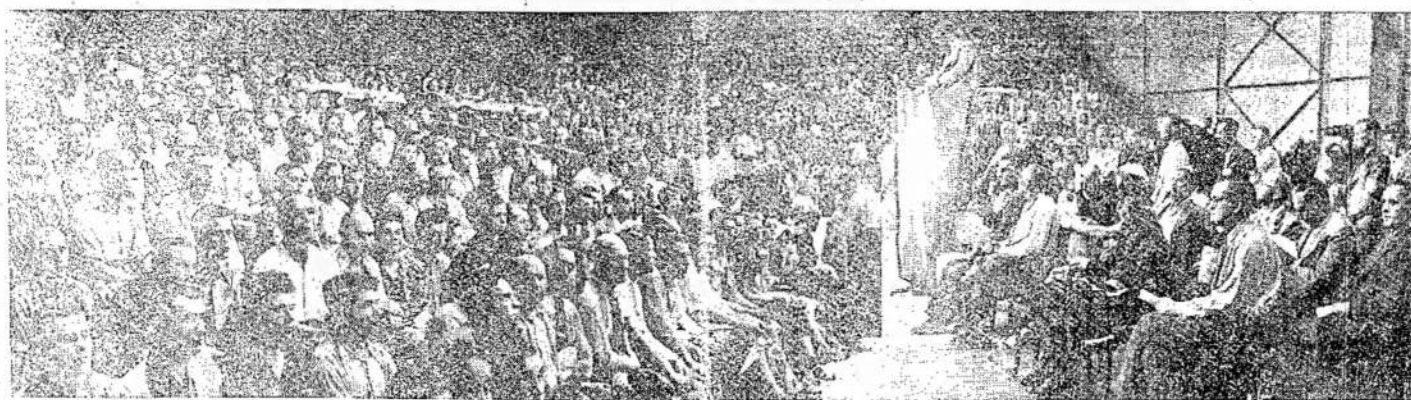
Butai ir atskiri kambariai vilose ir sanatorijoje jau išnuomoti. Neišnuomuoti yra visai nedaug.

Prasidedant pigiajam pavasario sezonui, nekurie buvo pradėję butais spekuliuoti. Koks nors spekuliantas išnuomodavo namą, o paskui atskirus butus pernuomodavo kitiems padvigubinta kaina. Tas buvo labai paprasta daryti prie senajo režimo ir ne vienas toks spekuliantas is ligoninių pasipilngaudavo. Bet šiuo kartu spekuliantams nepasisekė.

Valdžios įstaigų padėmų tokia spekuliacija butais buvo sustabdyta ir visi bandę pasipilnginti spekuliantai turėjo nuostolių — brangiau už butus negalėjo paimti. Todėl kurorto lankymas ligoniams pasidarė prieinamesnis, jie liko apsaugoti nuo spekuliantų.

Papigintas pavasario sezonas jau pasibaigė. Juo pasinaudojo keli šimtai žmonių. Tuo laiku gydėsi daugiausiai mažai pasiturintieji, darbininkai, amatininkai ir mažžemiai. Vonių papir-

Mokslu metams pasibaigus į Birstoną pradėjo traukti nauji būriai ligoinių ir vasarotojų. Yra numatoma, kad greitai laiku valdžios įstaigos duos atitinkamus parėdymus, kad kurortu galėtų pasinaudoti didesnis skaičius biednesniųjų.

KAUNO DARBO MASIŲ, DIDYSIS DZIAUGSMO MITINGAS sporto salėje, surengtas birželio 29 d. išsivysimties politiniams kaimiams pagerbti. Žmonių buvo sausalisma salė, per 12,000. Kairėje ir is pirmio matyti dalis mitingo dalyvių. — Dešinėje — prezidiumas. Viduryje is tribūnos kalba teisingumo ministeris Povilas Pakarklis. Prezidiume dalyvavo visi liaudies ministeriai ir eile pasižymėjusių rašytojų, menininkų ir darbo žmonių teisų gynėjų.

tiko prieš penkiasdešimt septynių metus ant Temeskio ežero kranto antrasis tavo, Kiškio Lūpa, senelis. Ir tie žodžiai man buvo visų brangiausi, visų mielaisi is tų, kuriuos per savo gyvenimą kada nors as esu girdėjęs. As atmerkiau akis ir išvydau prieš save jį, didelį, gauruotą žmogų, su didele burna ir piktomis akimis. Neatsimenu, nē kaip as nuokau nuo arklio. Žinau tik, kad pasijutau karštai spaudžias jam ranką ir verkięs. Apkabinau jį, bet jis buvo žmogus nepasitikis ir is mano glėbio išsukro. Bet as nepaleidau jo rankos ir verkiu...

Pasakodamas šį savo atsiminimų viela, senis susijaudino ir užsikirto, o is jo akų vėl emė riedėti ašaros, tuo tarpu, kai berniukai, tai pastebėję, tik šaipėsi.

— Taip, as verkiu, — pasakojo jis toliau, — ir norėjau apkabinti jį, nors Soferis buvo žvėris, tikras žvėris, pats biuriausias ir nemaloniausias žmogus, kokį man teko savo gyvenime matyti. Jo vardas buvo... Keista, as užmiršau, kuo jis vardu. Visi vadino jį Soferiu — pagal jo buvusių amatų — ir ši pavarde taip ir prigijo prie jo. Štai kojel giminė, kuriai pradžia davė jis, vadinama Soferių gimine.

Jis buvo piktas, šurkštus, neieisingas žmogus. Už kokius nuopelnus jo pasigalėjo maras — sunku ir suprasti. Matyt, priešingai visoms mūsų pažūioms ir teisingumui, jokio teisingumo pasauly nesama. Kodėl jis išliko gyvas — tas nedorėtis, žemas padaras, juoda dėmė ant švaraus gamtos veido, tas žiaurus begėdis, sukčius ir apgavikas? Jis mokė, jo kalbėti tik apie automobilius, mašinas, benzina ir garžius, apie savo abejotinos doro žygdarbius ir apie tai, kaip jis apgaudinėdavo žmones, pas kuruos tarnavęs prieš marą. Ir vis dėlto maras jo pasigalėjo, tuo

tarpu kai milijonus, ką čia milijonus. — milijardus geriausių žmonių pavertė lavonais!

As nusekiau jį į jo taborą ir ten pamaciau jį, Vestą, vienintelę moterį! Koks nuostabus ir drauge pasigalėtinas tai buvo regynys. As pamaciau ją, Vestą van-Vardenienę, jaunąją Džono van-Vardeno žmoną, apsilikusią purvinais skarmalais, subiaurotomis nuo darbo rankomis. Ji trisdeš prie lauzo ir dirbo juodą tarbaitės darbą, ji, Vesta, gimusi turte ir prabangoje. Džono van-Vardeno, jos vyro, turtas siekė netoli milijardo — atuoinių šimtų milijonų dolerių — ir jis buvo Pramonės Magnatų Komiteto pirmininkas, vienas Amerikos valdovų. Be to, kaip Tarpautinės Kontrėcijos Komiteto narys, jis buvo vienas to septyneto vyrų, kurie valdė visą pasaulį. Ji taip pat buvo aukštos ir garbingos kilmės. Jos tėvas, Pilypas Saksonas, iki pat mirties pirmininkavo Pramonės Magnatų Komitetui. Ši vieta jau emė darytis įgyjama paveldėjimo keliu, ir jei Pilypas Saksonas būtų turėjęs sūnų, jis būtų palikęs pirmininkavimą jam. Bet Vesta buvo jo vienintelis vaikas ir ji buvo tobuliausias mūsų gaidynės aukštios kultūros žiedelis. Tik po to, kai Vesta susiedavo su van-Vardenu, Saksonas paskyrė jį savo įpėdiniu. As esu tikras, kad tai buvo diplomatinės vedybos, vedybos dėl išrokavimo. Turin pakankamai pagrindo manyti, kad Vesta niekuomet nemylejo savo vyro, bent su tokia aistra, kokia minėdavo savo kūryboje jos garbinimui pasisventę poetai. Tai buvo labiau panašu į vedybas, kurios būdavo dažnu reiškinu tarpe karalių, kol juos pakeitė turtovalai — Magnatai.

Ir štai, ji buvo čia ir apskretusiame inde virė žuvų smūba, dūmų graužiamomis ir asarojančiomis akimis. Jos gyvenimo pasaka buvo liūdna. Ji, kaip ir as, buvo viena is tų

lijono, viena nedugelio, kurie išliko gyvi. Alamedo kalnuose, aukštai viršun San-Francisko įlankos, van-Vardenas pasistatydino sau didelį ir puikų vasarnamį. Prie vasarnamio buvo didelis ir gražus parkas. Kai pasidėjo maras, van-Vardenas pasiuntė Vestą tenai. Ginkluota sargyba saugojo vasarnamį ir parką. Gydas negalėjo paklikti ten, neapžiūrėtas gydytojų. Maisto produktai ir ne paštu gauti laišakai ir laikraščiai buvo pristatomi į rūmus, tik prieš tai juos dezinfekavus. Ovis dėlto bacilos prasiskverbė ir tenai, užmušdamos sargybinius, tarnus rūmų viduje, nušluodamos nuo žemės veido visą armiją vesalų arba bent tų, kurie nebėgo. Ir tokiu va, būdu Vesta pasirodė besanti vienintelis gyvas žmogus šiuose rūmuose, kuriuos negailestingas maras pavertė lavonine.

Soferis gavo vieną tų, kurie spruko is vasarnamio patys pirmieji, kai tik įsikverbė į jį maras. Po dviejų mėnesių grįžęs atgal, jis rado Vestą apsigyvenusią mažame mediniame namelyje parko vidury, kur nebuvo jokių mirėjų. Jis buvo žvėris. Ji bijojo jo, pabėgo ir pasislėpė tarp medžių. O tą pačią naktį ji pasidavė į kalnus — jį, kurios švelnios kojos ir lepus kūnas niekuomet nebuvo patyręs akmens šurkštumo ar spyglių dūrio. Jis nusivijo ją ir dar tą pačią naktį pasigavo. Jis smogė jai kumščiu. Suprantate jūs? Jis sumušė ją savo baisiu kumščiu ir padarė is jos sau vergę. Jis priverė ją rinkti žabus, kurti ugnį, gaminti valgi ir dirbti kitus nešvarius darbus — ją, kuri per visą savo gyvenimą nebuvo piršto pajudinus. Bet dabar ji turėjo tai daryti, tuo tarpu kai jis, tas laukinis žvėris, vartėsi žolėje ir, nieko neveikdamas, į ją spoksojo.

(Bus daugiau)

Nauji Remėjai Namo Pirkimui

TORONTO. — Sūny ir Dukterų K. L. S. P. D. Pirmos kuopos nupirkto namo reikalams šiomis dienomis gauta labai graži parama.

Drg. J. Škeberdis, iš Beamsville, Ont., lankydamasis Torontoe, namo reikalams paaukojo \$5.00 ir \$50.00 paskolino.

Drg. P. Rudzevičius, iš Port Dehausa, Ont., paaukojo \$5.00. Torontietis, M. Simkūnas paaukojo 4.00, o westonietis, K. Doveika — \$3.00.

Viso paskolomis ir aukomis gauta \$67.00.

Tai labai graži parama ir draugams varde komiteto tariai širdingą ačiū.

Namo reikalams parama yra labai reikalinga, nes dar daug dalykų salėje turėsime įtaisyti, kas pareikalaus nemažai išlaidų. Tad kviečiu ir kitus, dar nepasidėjusius, dėtis prie šio bendro reikalo ir visuomeninio darbo.

J. Kevėža
303 Crawford St.

Šaunami Ginklai Turi Būti Visi Užregistruoti

OTTAWA. — Išleistas patvarkymas, kad visi, kurie tik turi kokį nors šaunamą ginklą, šautuvą, revolverį, turi užregistruoti.

Tų šaunamų ginklų registracija turi būti atlikta iki rugsėjo mėn. 15 dienos šių metų. Visi ginklų savininkai jų neužregistravę iki nurodyto laiko bus areštuojami arba baudžiami pinigine bausme.

Tuos ginklus reikia užregistruoti artimiausioje policijos stotyje.

Mount Royal Hotelio Tarnaitės Streiką Tiesia

MONTREAL. — Jau antras mėnuo kai tęsiasi Mount Royal tarnaitių streikas. 30 kambarinių iš 61 skaičiaus, kurį samdo šis prabangus hotelis apžiūrėjimui kambarių, nepakęsdamos sunkios padėties išėjo į streiką liepos 19 d. Jos kasdien per visą streiką laiko pikietę liniją ir yra pasiryšę streiką tęsti iki laimėjimo. Šiam streikui vadovauja Hotelių ir restoranų unijos 382 lokalas.

Unijos oficialiai kreipėsi į vyriausybę prašydami tarpininkavimo, kad streiką išspręstų ir patenkintų darbininkių reikalavimus, bet lig šiol jokių teigiamų rezultatų nesulaukta.

Tuo tarpu streikuojančios tarnaitės išleido savo pareiškimą, kuriame nurodo, kaip jos buvo turtingiausio Montreale hotelio išnaudojamos ir kad hotelio vadovybė joms atlyginimo neduoda net tokio, koks yra numatytas Quebeco provincijos minimumo algų įstatyme.

Tame pareiškime, kurį tarnaitės platina eidamos pikieta linija sako, kad "daugiau negu metai atgal, Quebeco provincijoje buvo priimtas įstatymas, kuris nustatė hotelių tarnaitėms algos minimumą kaip 20 centų į valandą. Per mėnesį tarnaitė išdirbusi 240 valandų, tuo būdu turėtų gauti \$48.00, bet paprastai tarnaitės tegausa po \$18.50."

Tame pamflete tarnaitės nurodo, kad hotelio vadovybė jos iš algos atskaitydavo kas mėnesį po \$20 už kambarį ir maistą, netgi ir tada, jei tarnaitės kambarių visai nesinaudodavo; 35 centus mėnesinės apdraudimo rinkimo ir \$18.50 įteikdavo joms, tuo būdu \$9.35 pasilaikydami sau kas mėnesį nuo kiekvienos tarnaitės.

Dabar išėjusios į streiką tarnaitės reikalauja ne tik atlyginimo minimumo, kaip numatyta įstatyme, bet taipgi hotelių patraukė teisman reikalaujamos neįsmokėtą uždarbio dalį joms sumokėti.

Hotelio vadovybė visai atsisako duoti savo pareiškimą ir tarnaitėjų streiką stengiasi ignoruoti.

ti, visai su unija nesiskaityti. Nors tarnaitė labai sunki ir neįlygi kova, bet jos turi vilties savo streiką laimėti. Dabar jos paramą gauna iš unijos ir tuo jaučiasi labai patenkintos.

Vienas Žaibas Užmušė Dvidešimt Penkis Galvijus

Šiomis dienomis vidurinėje Kanados dalyje praėjo ruoštais perkūnijos audra. Smarkus lietus, trukdamas gan trumpą laiką, pripildė vandeniu nekuriuos laukus, visai paskandindamas tenai esantį javų derlių.

Mount Brydges apylinkėje įvyko keisčiausias dalykas iš visų. Tenai audra truko veik pusvalandį, retkarčiais sugriaužiant perkūnijas. Tik vienu sykiu trenksmas buvęs didelis ir gyventojai spėjo, kad kur nors artimoje apylinkėje buvo perkūho trenktas. Tai audrai apimus, kininkas M. Brodie išėjo į laukus parsivesti namo savo galvijų. Ir koks didelis buvo jo nustebejimas, kai jis atrado visą galvijų bandą iš 25 galvijų negyva gulintą prie vieno medžio.

Medis perkūnijos visai nupaliestas, bet kad galvijai buvo užmušti žaibo elektros srovės, buvo gan ryškios žymės.

Tame būryje buvo 19 melžiamų karvių ir šešetas kitų galvijų. Toks gamtos šėpos padarė žmogui didelių nuostolių, vertėję \$1,400.

Registracijos Pravedimas Kainavo \$1,000,000

OTTAWA. — Karo tarnybos ministerijos dalyvis T. C. Davis pareiškė, kad registracijos pravedimas, Kanados vyriausybės kainavo viso \$1,000,000. Ta suma pinigų daugiausiai buvo išleista pagaminimui blankų ir apmokėjimui nekurių registratų. Davis sako, kad tai labai "maža" suma pinigų išleista, palyginus su praėjusiais parlamento rinkimais. Rinkimų reikalu Kanada išleis \$3,000,000.

Tas įvykę todėl, kad daugelis registratų dirbo savanoriais be atlyginimo, o ne kurie distriktai visas registracijos išlaidas padengė patys.

Per nustatytą laiką registracija visur buvo pravedta, užregistruojant 8,000,000 Kanados gyventojų.

Dabar vyriausybė planuoja, kad vietoj išduotų registracijos pažymėjimų ant paprasto ir nestipraus popierio, padaryti pažymėjimus kieto kardo, kuris būtų daug tvirtesnis, ne taip suplyštų. Jeigu vyriausybė tą natus padaryti, tai registracijos pažymėjimus bus galima išmaišyti ant naujų bile kurioje pešto įstaigoje.

Kanadoje Gamins Naujos Rūšies Oro Milžinus

LONDONAS. — Pranešama, kad Britanijos valdžia užsakė Kanadoje gaminti naujos rūšies bombierius, kurių dydis ir greitis bus labiau padidintas, negu dabar veikiančiųjų. "Mes tuo laiku nesinaudėme," pareiškė orlaivyno ministerijos atstovas, "bet nuo pat karo pradžios planavome ir stengėmės naujus patyrimus pritaikyti ir orlaivius dar labiau patobulinti."

Esą padaryta naujų išradimų, kurie bus panaudoti šiuose orlaiviuose. Jie bus daug greitesni ir žymiai didesni, negu dabar yra Anglijos geriausios rūšies Spitfires ir Hurricanes bombieriai ir naikintuvai. Tai bus naujos rūšies didžiuliai "oro kovos laivai," kurių dar jokia šalis neturi.

Jis taipgi pareiškė, kad šių kitų orlaivių gamyba pastatyta ant masinės produkcijos pagrindo ir nauji metodai naudojami greitesniam jų gaminimui.

Naujų išradimų ir pagerinimų paslaptys esančios laikomos paslaptys, dėl visiems suprantamų priežasčių.

DVI AMERIKEIETES, kurios tarnavo Francijoje kaip ambulansų vairuotojos. Tai Helen Ahrenfeld ir June Sheffield. Abi apdovanotos už drąsumą.

Šviet. Ministeris Venclova Apie Apšvietą

Apie švietimo problemas Lietuvoje švietimo Ministeris A. Venclova pareiškė: Visas Lietuvos kultūrinis gyvenimas bus išjudintas iš snaudulio. Mokyklų durs bus plačiai atskleistos tiems, kuriems mokslas buvo sunkiai prieinamas. Be to, ypatingai bus skatinamas suaugusiųjų švietimas. Visiems prieinamų bibliotekų tinklas bus praplėstas; manoma, kad bibliotekų bus bent 2 tūkstančiai. Tas atskleidžia visai naujas perspektyvas lietuviškajai knygai. Ligi šiam laikui knygy neapsimokėdavo leisti; spausdintuos knygos dėl mažo tiražo buvo brangios ir likdavo sandėliuose, o autoriai dažniausiai negadavo honoraro ir pasitenkino autoriaus egzemplioriais draugams apdovanoti.

Dabar, kaip matome iš SSSR pavyzdžio, pakils susidomėjimas knyga; ten naujos knygos laidos daug tūkstantais tiražais be matant išperkamos. Ir koks šios mūsų sąlygos visai galimi 5-10,000 egzempliorių tiražai. Suprantama, knygu leidimas bus sutvarkytas: nebus leidžiama šlamšto, pornografinės, tuščio dalyko. Užtat bus palaikomos reikalingos ir svarbios knygos — klasikinės, liaudies literatūra, technika, politiniai ir ekonominiai veikalai. Knygoms leisti bus įkurta Valstybinė knygu leidykla. Ji sukoncentruos visą leidinių perirkimą, paruosimą, dagavimą, techniską aprūpinimą ir pačią spaudos techniką. Leidiniai bus racionalizuoti savo forma ir spaudos technika. Bus kreipiama dėmesio į išorinės vaizdo estetiką, bet bus vengiama nereikalingo liuksuso. Knyga turi būti pigi ir prieinama plačiausioms darbo žmonių masėms. Be to, ir autoriai bus padariai atlyginami už kūrinį darbą. Kokios numatomos mūsų Universiteto reformos? Tuo tarpu realizuojamos tokios: likviduotas Teologijos filozofijos fakultetas; V. D. Un-te (Kaune) lieka medicinos ir du technikos fakultetai: statybos ir technologijos. Naujuose technikos fakultetuose steigiamas eilė naujų skyrių ir specialybių: architektūra, hidrotechnika ir melioracija, geodezija, transporto ir pramonės technologija, energetika ir telesusisiekimai (radijas, telefonas, telegrafas). Tačiau, tos būtinos reformos nėra galutinės. Visose švietimo srityse mus laukia milžiniškas darbas, jo įnamės su didžiausiu pasiryžimu ir iš jo tikimės gražiausių vaisių.

Atkasti mūsų liekanos sudaro pastato visumos dalį.

Ožėskienės aikštė kadaise priklausė Radvilų žemėms. Spėjama, kad pastatas, kurio likučiai yra atkasti, stovėjo prie kelio, vedusio iš Vilniaus gynimo bokšto į fortifikuatą Neris tilta.

Be to, toje vietoje yra iškastos dar kokios dalyos iš 17 simtmečio. Molinių ornamentų indų dalyos, viny, seni stiklai, vazos ir t.t. Atkastųjų kokių tarpe yra viena dar ligi šiol Vilniuje niekad nerasta. Molinių indų tarpe yra labai įdomios, kaip spėjama, gėrimui taurės.

Tolimesni tyrinėjimai parodė, kad šie pastatai nėra iš Radvilų laikų, kaip buvo manyta, nes atastos žymės rodo priklausą Radvilų giminės ženkams.

Rankoje Vietoj Nukirsto Kojos Pirštą Prigydė

Modernusis medicinos mokslas kasdien vis pasižymi naujomis staigmenomis, netikėtumais. Lig šiol dar niekur nebuvo girdėti, kad vietoj vieno nukirsto piršto rankoje būtų prigdyti kita. Bet tas faktas Sovietų Sąjungoje jau įvykdytas.

Tūlas Kirokovo miesto darbininkas nelaimingame atsitikime neteko dešimtosios rankos didžiojo piršto (nykščio). Ereva- nės medicinos instituto profesorius Ch. Petrosianas tam darbininkui padarė operaciją: didįjį kairiosios kojos pirštą perkėlė vieton netekusio piršto rankon.

Operacija, kaip oficialiai praneša "Tass" žinių agentūra, puikiaiusiai pavyko. Dabar sužeistasis darbininkas laisvai valdo ranką

ir naujai prigydytą pirštą — jis gali lankstyti, visos jo funkcijos sekasi tvarkingai.

Ir taip darbininkas vietoj nukirsto piršto dabar turi naują. Jo ranka dabar sveika ir pilna, tik kojai trūksta vieno piršto.

Tokią operaciją profesorius Petrosianas padarė jau natrą kartą. Firmą kartą šios rūšies operacija buvo padaryta kūdikiui, kuris gimė be vieno rankos piršto. Tada profesorius taigė tam kūdikui nupiovė kairiosios kojos pirštą ir jį prigydė rankoje, vietoje trūkstamo piršto. Operacija buvus visais žvilgsniais duotas pirštas, kurio ganta jam buvo pagailėjus.

Vokiečiai įsitvirtinę Norvegijoje labiau pradeda joje šeiminkauti ir spausti vietinius gyventojus. Pranešimai iš Stokholmo sako, kad šiomis dienomis vokiečių vadovybė įteikė Norvegijos administracinei valdžiai reikalavimą, kad šis sumokėtų vokiečiams 360,000,000 norvegiškų kronų, padengimui vokiečių išlaidų padarytų užimant Norvegiją. Tiek tai Vokietijai kainavę Norvegijos užėmimas. Iš tos sumos Norvegija turėsianti tuojau sumokėti 200,000,000 kronų, o likusią sumos dalį kitais metais.

Administracinė Norvegijos vyriausybė, kuri randasi vokiečių kontrolėje, numato šios kontrolės sukėlimui apdėti gyventojus naujais tiesioginiais ir netiesioginiais mokesčiais. Ant kurių reikmenų mokesčiai jau padidinti, darbo žmonės žiauriai spaudžiami.

Kad sulaikius žmonių organizavimą prieš priespaudą, šiomis dienomis Norvegijos administracinė valdžia pradėjo teroro prieš komunistus. Komunistų partija liko uždaryta, jos vadai areštuoti.

Komunistų partijos organas Arbeideren, progresyvus žurnalas Nytt Land ir Internasjonalt Arbeiderforlang uždaryti, o jų redaktoriai areštuoti. Areštuotųjų tarpe yra Komunistų partijos pirmininkas Egede Nissen, advokatas Solheim su žmona, Arbeideren'o redaktoriai H. Kristiansen, Nytt Land redaktoriai Ch. Hild.

Toks teroras prieš komunistų partiją ir visą progresyvią darbininkų veikimą pravedamas visoje Norvegijoje, neišskiriant nei šiaurinės Norvegijos dalies.

Reakcioneriai stengiasi ir deda pastangas išsilaukiyti galioje, kad galėtų savo interesus apsaugoti, o visą mokesčių sunkumo našta sukrauna ant dirbančiųjų masių pečių.

Kad sulaikius žmonių organizavimą prieš priespaudą, šiomis dienomis Norvegijos administracinė valdžia pradėjo teroro prieš komunistus. Komunistų partija liko uždaryta, jos vadai areštuoti.

Komunistų partijos organas Arbeideren, progresyvus žurnalas Nytt Land ir Internasjonalt Arbeiderforlang uždaryti, o jų redaktoriai areštuoti. Areštuotųjų tarpe yra Komunistų partijos pirmininkas Egede Nissen, advokatas Solheim su žmona, Arbeideren'o redaktoriai H. Kristiansen, Nytt Land redaktoriai Ch. Hild.

Toks teroras prieš komunistų partiją ir visą progresyvią darbininkų veikimą pravedamas visoje Norvegijoje, neišskiriant nei šiaurinės Norvegijos dalies.

Reakcioneriai stengiasi ir deda pastangas išsilaukiyti galioje, kad galėtų savo interesus apsaugoti, o visą mokesčių sunkumo našta sukrauna ant dirbančiųjų masių pečių.

Kad sulaikius žmonių organizavimą prieš priespaudą, šiomis dienomis Norvegijos administracinė valdžia pradėjo teroro prieš komunistus. Komunistų partija liko uždaryta, jos vadai areštuoti.

Komunistų partijos organas Arbeideren, progresyvus žurnalas Nytt Land ir Internasjonalt Arbeiderforlang uždaryti, o jų redaktoriai areštuoti. Areštuotųjų tarpe yra Komunistų partijos pirmininkas Egede Nissen, advokatas Solheim su žmona, Arbeideren'o redaktoriai H. Kristiansen, Nytt Land redaktoriai Ch. Hild.

Toks teroras prieš komunistų partiją ir visą progresyvią darbininkų veikimą pravedamas visoje Norvegijoje, neišskiriant nei šiaurinės Norvegijos dalies.

Reakcioneriai stengiasi ir deda pastangas išsilaukiyti galioje, kad galėtų savo interesus apsaugoti, o visą mokesčių sunkumo našta sukrauna ant dirbančiųjų masių pečių.

Kad sulaikius žmonių organizavimą prieš priespaudą, šiomis dienomis Norvegijos administracinė valdžia pradėjo teroro prieš komunistus. Komunistų partija liko uždaryta, jos vadai areštuoti.

Komunistų partijos organas Arbeideren, progresyvus žurnalas Nytt Land ir Internasjonalt Arbeiderforlang uždaryti, o jų redaktoriai areštuoti. Areštuotųjų tarpe yra Komunistų partijos pirmininkas Egede Nissen, advokatas Solheim su žmona, Arbeideren'o redaktoriai H. Kristiansen, Nytt Land redaktoriai Ch. Hild.

Išvydus Laisvę

Ilgus metus storos sienos, mūrai, grotos skyrė politinius kalinius nuo liaudies, nuo laisvės, nuo tėvų, brolių, nuo kovos. Kiek kančių, kiek sielvarto, kiek ilgo...

NAUJI PATVARKYMAI ITALAM IR VOKIEČIAM

OTTAWA. — Kanados vyriausybė išleido patvarkymą, kad visi vokiečiai ir italai išsiėmę pilietybės dokumentus po rugsėjo 1 d. 1922 metų, turi užsiregistruoti kaip priešo šalies piliečiai, jų pilietybė panaikinta.

Pirmutiniam patvarkyme buvo numatyta, kad visi turi registruotis, kurie Kanados pilietybės dokumentus išsiėmė po 1922 metų.

Užsiregistruosieji vokiečiai ir italai, jeigu jie įrodys, kad yra ištikimi šiai šaliai, tai jų koncentracijos stovyklą neims, leis jiems ir toliau laisvai gyventi.

Kaunas. — Lietuvoje yra per 300 ežerų — didelių, vidutinių, mažų, žinomų ir nežinomų, net bevardžių. Didžioji ežerų dalis yra grupėmis — po kelis, kartais net po keliasdešimt. Tokių grupių ežerai dažnai yra sujungti, valtimis ir baidarėmis galima kartais perplaukti net 100 ir daugiau kilometrų.

Atgavus Vilniaus kraštą, Lietuva praturtėjo nemažu skaičiumi reto grožio ežerų ir upių. Ypatingai įdomus yra Žeimenos upės rajonas, iš kurios baidarėmis galima atplaukti net į Kauną. Ypatingai gražus ir nepaprastai įdomus yra Trakų ežerų rajonas.

VOKIEČIAI NORVEGIJĄ PRISPAUDĖ MOKESČIAIS; DARBININKŲ VEIKIMAS GRIEŽTAI SUVARŽYTAS

Vokiečiai įsitvirtinę Norvegijoje labiau pradeda joje šeiminkauti ir spausti vietinius gyventojus. Pranešimai iš Stokholmo sako, kad šiomis dienomis vokiečių vadovybė įteikė Norvegijos administracinei valdžiai reikalavimą, kad šis sumokėtų vokiečiams 360,000,000 norvegiškų kronų, padengimui vokiečių išlaidų padarytų užimant Norvegiją. Tiek tai Vokietijai kainavę Norvegijos užėmimas. Iš tos sumos Norvegija turėsianti tuojau sumokėti 200,000,000 kronų, o likusią sumos dalį kitais metais.

Administracinė Norvegijos vyriausybė, kuri randasi vokiečių kontrolėje, numato šios kontrolės sukėlimui apdėti gyventojus naujais tiesioginiais ir netiesioginiais mokesčiais. Ant kurių reikmenų mokesčiai jau padidinti, darbo žmonės žiauriai spaudžiami.

Kad sulaikius žmonių organizavimą prieš priespaudą, šiomis dienomis Norvegijos administracinė valdžia pradėjo teroro prieš komunistus. Komunistų partija liko uždaryta, jos vadai areštuoti.

Komunistų partijos organas Arbeideren, progresyvus žurnalas Nytt Land ir Internasjonalt Arbeiderforlang uždaryti, o jų redaktoriai areštuoti. Areštuotųjų tarpe yra Komunistų partijos pirmininkas Egede Nissen, advokatas Solheim su žmona, Arbeideren'o redaktoriai H. Kristiansen, Nytt Land redaktoriai Ch. Hild.

Toks teroras prieš komunistų partiją ir visą progresyvią darbininkų veikimą pravedamas visoje Norvegijoje, neišskiriant nei šiaurinės Norvegijos dalies.

Reakcioneriai stengiasi ir deda pastangas išsilaukiyti galioje, kad galėtų savo interesus apsaugoti, o visą mokesčių sunkumo našta sukrauna ant dirbančiųjų masių pečių.

Kad sulaikius žmonių organizavimą prieš priespaudą, šiomis dienomis Norvegijos administracinė valdžia pradėjo teroro prieš komunistus. Komunistų partija liko uždaryta, jos vadai areštuoti.

Komunistų partijos organas Arbeideren, progresyvus žurnalas Nytt Land ir Internasjonalt Arbeiderforlang uždaryti, o jų redaktoriai areštuoti. Areštuotųjų tarpe yra Komunistų partijos pirmininkas Egede Nissen, advokatas Solheim su žmona, Arbeideren'o redaktoriai H. Kristiansen, Nytt Land redaktoriai Ch. Hild.

Toks teroras prieš komunistų partiją ir visą progresyvią darbininkų veikimą pravedamas visoje Norvegijoje, neišskiriant nei šiaurinės Norvegijos dalies.

Reakcioneriai stengiasi ir deda pastangas išsilaukiyti galioje, kad galėtų savo interesus apsaugoti, o visą mokesčių sunkumo našta sukrauna ant dirbančiųjų masių pečių.

Kad sulaikius žmonių organizavimą prieš priespaudą, šiomis dienomis Norvegijos administracinė valdžia pradėjo teroro prieš komunistus. Komunistų partija liko uždaryta, jos vadai areštuoti.

Komunistų partijos organas Arbeideren, progresyvus žurnalas Nytt Land ir Internasjonalt Arbeiderforlang uždaryti, o jų redaktoriai areštuoti. Areštuotųjų tarpe yra Komunistų partijos pirmininkas Egede Nissen, advokatas Solheim su žmona, Arbeideren'o redaktoriai H. Kristiansen, Nytt Land redaktoriai Ch. Hild.

Toks teroras prieš komunistų partiją ir visą progresyvią darbininkų veikimą pravedamas visoje Norvegijoje, neišskiriant nei šiaurinės Norvegijos dalies.

sio matė pasmerkčiai žūti!

Sušvito džiūgi diena. Pro grotas politiniai kaliniai pamatė tuos galingus plieno aris, kurie atskrido ginti Lietuvą, išgirdo tą entuziazmą, kuris viešpatavo gatvėje. Sukaustytas laisvės kovotojas suprato: "Itytoj būsiu laisvas!"

Graži saulėta diena. Atsidarė kalėjimo vartai. Veidai išblyškę, išsekę. Veiduos apindėjo, degė džiaugsmas. Tai žengė per grotas, per Bastilijos sieną, tie, kurie tarp mūrų, grotų palaikė savo jaunystę, savo groį, savo sveikatą. Jie žengė neįprastai. Jie žengė ir klausė: "Kas čia? Sapnas ar tikrovė?"

Minios. Džiaugsmo šauksmai. Gėlės, gėlės... Ir ranka, kuri ne kartą buvo rakinama, jas čėmė. Pančiai nukrito. Pražydė gėlės, laisvė, didžiulis džiaugsmas.

Liaudis, gatvė, Kaunas. Iškankintas fašizmo aukas sutiko išskęstomis rankomis. Moja šaukė, šypsojosi, bučiavo, traukė į glėbį. Vyrai ir moterys, palikę kapus — kalėjimą,ėjo lepsnodami, džiaugdamies laisvės diena. Trūko žodžių išreikšti džiaugsmui, kuris gimė ant lietuviškojo fašizmo kapo, gimė po trylikos tamsiausių Lietuvos gyvenimo metų!

Jie ėjo, apsupti iš dviejų pusų tūkstantipės minios vaikų. Jie ėjo iš už grotų, iš tvankių kambarių, iš karcerių, iš panikos, iš tamsos į šviesą, į dieną, į laudį, už kurią jie kovoję ir kentėję. Kaunas triumfavo, triumfavo.

Juos lydėjo "valio". Minia šūkavo: "Sveiki. — sveiki, draugai!" Politiniai kaliniai ir kalinės mojos rankomis, kėlė kumštį. Jų veiduose, kartu su į rankas paimtomis gėlėmis, žydėjo džiaugsmas, šypsena, nepalaužtas, nesutramdytas kalėjimo pasiryžimas. Minia kalbėjo su jais, klausė, kiek metų, kiek gyvenimo, kiek sveikatos iš jų atėmė kalėjimas ir fašizmas.

— Aš nepažįstu jūsų, bet džiaugiuos, — kalbėjo politinis kalnys, iškalbėjęs šešis su puse metų į besidžiugiandį, į besisypsandį moterį.

— Aš irgi džiaugiuos, — atsakė ji. Ir taip su kiekvienu politiniu kaliniu vyrai, moterys, vaikai, senelės, dalijosi mintimis, jausmais, džiaugsmu.

Nuo kalėjimo vartų ligi Duonelio gatvės stovėjo, kaip ciena, minios, nė minutėlei nenutraukdamos žvilgsnio nuo išblykusiu veidų, nuo laisvės kovotojų. Nuo kalėjimo vartų ligi Duonelio gatvės žydėjo gėlės minios rankose, kurias godžiai davė tiems, kuriuos ligi šiol varė gatvėmis surakinčius.

Birželio 18 diena — didžiulė laisvės epopėja. Politiniai kaliniai tarp mūrų, tarp grotų, tarp keturių sienų ilgai svajojo apie naują Lietuvą. Ir jie ją pamatė! Virš fašizmo nakties pakilo saulė. Politinių kalinių svajonė įsikūnijo: laudis laisva ir jie laisvi, laisvi!

Politiniai kaliniai grįžo iš "mirusiųjų namų" iš gyvųjų jėgų kapo į gyvą gyvenimą, į išlaivintą Lietuvą. Liaudis, kuria jie visada tikėjo, šia diena jų akivaizdoje dar didesnė, dar kūrybingesnė!

Koks džiaugsmas politiniam kaliniui! Jis mato laisvą laudį. Jis mato galingą nenugalimą Raudonąją Armiją, kuri grąžino uolą apjuosę mūsų šalį. Jis nebijo pančių, karcerio, kalėjimo sruobos, pažeminto gyvenimo. Liaudis ji padėmė ir savo glėbį. Ir jis šiandien žengia su ja; su laudies vyriausybe kurti naują gyvenimą, naują Lietuvą.

Liaudis atidarė kalėjimo vartus, ir jos sūnūs, jos sesės daugiau niekad, niekados negrįš į Bastiliją!

Nuo birželio 18 dienos politiniams kaliniams priklauso visa šalis, žmonės, darbas, kūryba ir laisvė!

A. Liepsnionis
(L. Z.)

NAZIŲ BOMBOS ISVERSTA duobė prie namų. Nuo trenksmo išbėrė visi langai, o sienos apneštos žemėmis.